

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ק"ו

1. חליצה מוטעית - כשרה. מה היא חליצה מוטעית?

- א. **ריש לקיש** - כשאמרו לו לחלוץ ובכך אתה כונסה. **דחה רבי יוחנן**: הרי אם חסר כוונת אחד מהם, החליצה פסולה.
- ב. **ר' יוחנן** - חלוץ לה ע"מ שתתן לך מאתים זוז, ולא נתנה. **ומעשה באשה** שנפלה ליבם שאינו הגון לה וחלוץ באופן זה, ורבי חייא הכשירה. **מעשה ביבמה** שאמה אמרה לה לא להתייבם, משום שהיבם חפץ בה כדי לכלות ממנה. אמר רב חייא בר אבא ליבם: חלוץ לה, ובכך אתה כונסה. לאחר שחלוץ אמר לו: כעת נפסלה לך, חלוץ לה חליצה מעולה כדי שתהיה מותרת לאחרים.
- מעשה בבית חמיו** של רב פפא שנפלה לפני יבם שאינו הגון לה, אמר אביי ליבם: חלוץ לה, ובכך אתה כונסה. טען לו רב פפא שצריך לומר כר' יוחנן: ע"מ שתתן לך מאתים זוז. לאחר שחלוץ, אמר אביי ליבמה לכי תני לו כסף. טען לו רב פפא הרי יכולה לומר 'משטה אני בך' כפי שמצינו במי שאמר 'טול דינר והעבירני את הנהר' צריך לתת רק את השכר הראוי כיון ש'משטה אני בך'.
- אמר לו אביי: אביך היכן? בעיר! אמך היכן? בעיר! [כמדומה שאביך ואמך קרובים ומספקים צרכיך ולכן מחודדים שמועותיך] נתן עיניו ומתו.

2. חליצה מוטעית לעולם כשר, גט מוטעה לעולם פסול. חליצה מעושית וגט מעושה - לפעמים כשר ולפעמים פסול. כיצד?

כשאמר רוצה אני - כשר. כשלא אמר רוצה אני - פסול. **כפי ששינונו**: 'יקריב אותי' - 'לרצוני' כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, וכן בגיטין.

3. האם מותר לדיינים לסדר חליצה אע"פ שאינם מכירים שהוא היבם שלה, והאם מותר לקבל מיאון אע"פ שאינם מכירים את הקטנה?

רב הונא: מותר. לפיכך אין העדים כותבין גט חליצה או גט מיאון אא"כ מכירין - שחוששים שיהיו ב"ד שיטעו לחשוב שאם חלצו הכירוה, ויתירוה. **רבא**: אסור, לפיכך העדים כותבין אע"פ שאין מכירין.

4. בא הוא ויבמתו לבית דין, והן משיאין לו עצה ההוגנת לו, [לחלוץ בכגון כשהוא זקן והיא ילדה]. כיצד סדר החליצה?

- א. **היא אומרת**: מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל, לא אבה יבמי.
- ב. **והוא אומר**: לא חפצתי לקחתה, ובלשון הקודש היו אומרים.
- ג. **ונגשה יבמתו** אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו. וצריך שיהיה רוק הנראה לדיינים.
- ד. **וענתה ואמרה**: ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו. **רבי הורקנוס** קרא עד סוף הפרשה ומאז הוחזקו להיות גומרין כל הפרשה. **כך סדר המצווה**, ואם היפך את הסדר אינו מעכב.
- ה. **עוד שנינו** - **לת"ק**: מצוה רק על הדיינים להכריז 'חלוץ הנעל' **לרבי יהודה**: מצוה על כל העומדים שם. **מקורו של ר' יהודה מהמעשה להלן**, שר' **טרפון** אמר **לתלמידיו**: ענו כולכם 'חלוץ הנעל וכו'.

5. איזה הוראה אמר אביי למקריא הפסוקים?

צריך שהיבמה תאמר 'לא אבה יבמי' בנשימה אחת וכן אצל היבם ב'לא חפצתי לקחתה'. שאם יפסיק אחר 'לא', יהיה משמע שמייבם. **רבא חולק**: לא איכפת לנו אם מפסיק באמצע מאמר אחד. **רב אשי** התאמץ לקרוא בנשימה אחת והסביר שמודה רבא ב'לא אבה יבמי' שבזה עלולים לטעות.

6. האם גט חליצה משורטט?

- א. **אביי** - אינו משורטט ולכן הורה לא לכתוב את הפסוקים במלואם, אלא רק את תחילתו וסופו של כל פסוק.
- ב. **מר זוטרא** היה משורטט ולכן התיר לכתוב הפסוקים במלואם. **והקשו עליו**: שהרי אין כותבין פרשה בפני עצמה, כגון לילד להתלמד. **ומ"מ הלכה כמר זוטרא** כיון שנחשב סיפור דברים בעלמא ומותר במקום מצוה.

7. אלו הלכות למדנו בענין ה'יריקה'?

- א. כשהרוח העבירה את היריקה לא קיימה את המצוה, כיון שצריך 'וירקה בפניו'.
- והחסרון כשהיא גבוהה והוא נמוך, אבל היא נמוכה והוא גבוה ברגע הראשון היה בפניו.
- ב. אכלה שום או טיט וירקה, לא קיימה את המצוה כיון שצריך 'וירקה' מחמת עצמה.
- ג. צריכים הדיינים לראות את הרוק כשיוצא מפי היבמה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

